

Merituulen yksikön vaiheet

Vuosisadan alku

Noin sata vuotta sitten oli Oulusta pohjoiseen vievän maantien varressa pieni kyläpahanen. Koskelan ja Taskilan tilojen mailla oli muutama isohko maatalo ja Toppilan sataman ja vuonna 1878 perustetun J.W. Snellmanin sahan tarjoamien työpaikkojen myötä tilanomistajien alustalaisiksi tulleiden työläisten rakentamia "sahalta olalla kylälle kannettuja" vaatimattomia asumuksia. Oli myös pieni kyläkauppa.

Nämä tienoot olivat silloisen Oulujoen kunnan peränurkkaa. Lapsia opetettiin lukemaan maatalojen pihapiireissä olleissa vanhoissa pirteissä. Osa lapsista jatkoi koulua Etela-Kellon eli Kuivaksen koulussa naapurikunnan puolella. Pitkä koulumatka taivallettiin jalan ja talvisin hiihtäen sekä potkukelkoilla. Lapset kilpailivat tiellä liikkuneiden hevosmiesten rekien jalasten kannoille pääsystä. Niiden kulkusuunta oli kuitenkin usein päinvastainen torikauppiaiden ja isäntien ajellessa aamuisin yleensä kaupunki in päin ja iltapäivällä takaisin.

Toinen koulu oli "Raakkulassa" ja se oli sahanomistajien kustantama sekä heidän palveluksessaan olevien lapsille tarkoitettu. Eihän sinnekään kulku kovin vaivatonta ollut, koska se sijaitsi Toppilansalmen toisella puolella.

Omaa kyläkoulua anottiin ja puuhattiin tarmolla ja vähitellen lasten vanhempien toiveet alkoivat toteutua. J. Kärki, J. Hiltunen ja E. Taskila vahvistivat nimikirjoituksillaan J. Liljeqvistin laatimiin piirustuksiin 20.8.1906 koulun päärakennuksen muistutuksitta vastaanotetuksi. Hiltunen ja Kärki lienevät olleet kunnan virka- tai luottamusmiehiä. Taskila puolestaan oli koulun johtokunnan puheenjohtaja.

Koulutyö Oulujoen Koskelan kansakoulussa alkoi 24.9.1906. Ensimmäisenä lukuvuotena koulutyön aloitti 31 oppilasta, jotka olivat jakaantuneet seuraavasti:

1. luokka

1.os: 22 oppilasta

2.os: 9 oppilasta

2. luokka

1.os: -

2.os: -

Ensimmäinen koulun Nimi- ja arvostelukirjaan merkitty oppilas oli Martta Forsman (s. 15.8.1897). Hänen isänsä oli koneenkäyttäjänä J.A. Forsman. Martta lopetti koulutyön Koskelan kansakoulussa 21.5.1910 suorittuaan sitä ennen loppuun kansakoulun molemmat luokat (Martta aloitti koulutyönsä suoraan ensimmäisen luokan toiselta osastolta).

Kansakoulun loppuun suorittaminen ei ollut suinkaan itsestään selvää. Esimerkiksi ensimmäisenä lukuvuotena 1906 koulunsa aloittaneista 31 oppilaasta 24 suoritti koulun päätökseen asti.

Nykyinen Merituulen koulu on vielä alkuperäispiirustuksia vastaavassa asussa keskiosaltaan ja julkisivultaan. Koulu rakennettiin - ihme kyllä - Oulujoen kuntaan

kuulumattoman ja Oulun Kauppaseuran Eläkekassan omistamalle Toppilan tilan maalle. Kun tontista ei tehty virallisia luovutus sopimuksia ja kun kaupunki osti Toppilan tilan, joutui Oulujoen kunnanvaltuusto joitakin vuosia myöhemmin miettimään, mitä vastattaisiin kaupungin taholta tehtyyn tiedusteluun, jossa kysyttiin, millä oikeudella kunta on rakennuttanut koulun tähän paikkaan.

Koulun musikaalisena johtajaopettajana ja ylimmän kurinpidon valvojana oli Selim Hirstiö (1910 - 1936). Temperamenttinen Anna Vahtola joutui turvautumaan usein tiuhaan heiluneeseen karttakeppiin, jolla hän myös näpäytteli opetuksen häiritsijöitä pulpetinkantta vasten kynsille. Keppi helähti toisinaan opettajan raivostuessa poikki ja vallattomat pojat joutuivat tekemään käsityötunnilla uusia tilalle. Niin myös ilmestyi kerran käyttöön sellainen keppi, jossa luki "muistoksi Liponuutilta", toinen p-kirjain vain oli unohtunut pois.

Koulu oli alkuun nelivuotinen ja sinne tultiin 9-vuotiaana. Esiopetusta antoi kierto-koulussa edelleen vielä monen elossa olevan muistoissa säilynyt Jenni Pettersson.

Koulua käytiin alkuun öljylampun valossa, kunnes vuonna 1920 saatiin sähkövalot. Syksyllä 1923 anottiin kunnalta pihalle 25 "kynttilän" ja ankeaan käymälä-rakennukseen yhtä 10 "kynttilän" valopistettä.

Koulua laajennettiin 1920-luvulla kaupunkiin päin, jolloin saatiin toinen luokkahuone alakoulua varten. Siihen tulivat opettajiksi Hilma Ansamaa ja Hilja Oja (1925 - 64).

Kunnan vahtimestari saapui aamuvarhaisella uuneja lämmittämään ja kunnan taholta saatiin ohjeita savupeltien oikeasta säätelystä. Koululle hankittiin paloruisku, mutta tuskinpa sitä siellä koskaan tarvittiin.

Valtuustossa päätettiin tehtyjen tarjousten perusteella koulujen polttopuiden toimittajista. Koskelankylän koulun johtokunnalle annettiin aina oikeus hankkia puut Toppilan sahalta eikä hinnasta koskaan mainita mitään.

Vuonna 1922 oli koulun vaikutuspiirissä 44 alakouluikäistä, 98 yläkoulu- ja 63 jatkokouluikäistä lasta.

Vuonna 1906 rakennetun kyläkoulun tilat eivät pitkään riittäneet kasvavan kylän tarpeisiin ja niin Oulujoen kunta laajensi koulurakennusta kaupungin puoleisesta päästä. Koskelankylän kasvamisen ohella oppilasmäärän lisääntymiseen vaikutti vuonna 1921 Oulujoen kunnan ja Oulun kaupungin välillä solmittu sopimus, joka mahdollisti koulunkäynnin naapurikunnan puolella. Näin Toppilan lapset saivat virallisen luvan käydä Koskelankylän kansakoulua. Kun Uleå-yhtiö lakkautti vuonna 1927 Snellmanin kauppayhtiön aikoinaan Toppilan sahan yhteyteen perustaman kansakoulun (Kraakkulan koulu), sai Koskelankylän kansakoulu lisää oppilaita Toppilan ohella Hietasaaresta asti. Oulun kaupunki osti myöhemmin Uleå-yhtiöltä Kraakkulan koulurakennuksen ja perusti Hietasaaren koulun uudestaan.

Oulujoen kunnan ja Oulun kaupungin väliset neuvottelut Koskelankylän liittämistä Oulun kaupunkiin aiheuttivat tilanteen, jossa Oulujoen kunta saattoi jättää tämän kuntansa "reuna-alueen" koulussa kasvavan huonepuolan huomiotta. Tämä vaikeutti erityisesti jatkoluokkien sijoitusta ja toimintaa. Oulun kaupungin kansakoulun johtokunta päättikin jo ennen virallista aluemuutosta, että Koskelankylän kansakoulun 29 jatkokoululaista rupeavat käymään kaupungin jatkokoulussa

vuoden 1938 alusta alkaen. Tällöin päätettiin myös ensimmäisen kerran Oulun kaupungin koululaitoksen historiassa, että pitkänmatkalaisille, eli enemmän kuin viiden kilometrin takana asuville oli maksettava matka-avustusta.

Vuonna 1938 Oulujoen kunnan Koskelankylä liitettiin Oulun kaupunkiin. Alueliitoksen myötä Koskelankylän kansakoulu siirtyi Oulun kaupungille.

Sotien jälkeinen aika

Seuraava Koskelankylän koulun toimintaan vaikuttanut tapahtuma oli koulun laajentaminen vuonna 1946 pohjoiseen päin. Koulun tilat kävivät huonetiloiltaan riittämättömiksi sen jälkeen kun Toppilan omakotialue oli sodan jälkeen kaavoitettu. Tilan puute oli niin suuri, että laajennuksesta huolimatta liikuntasali jouduttiin ottamaan koulukäyttöön. Näin koulu joutui toimimaan ilman voimistelusalua vuoteen 1956, jolloin koulun laajennus valmistui.

Vuoden 1956 laajennustöiden jälkeen Koskelankylän kansakoulun tilat vakiintuivat pitkäksi aikaa. Vuonna 1971 Koskelankylän koulu joutui luovuttamaan nimensä radan itäpuolelle rakennetulle Koskelan uuden kaupunginosan kansakoululle. Korvaavaksi nimeksi tarjottiin Ruittukujan kansakoulua koulun sijainnin mukaan. Koulun nimeksi valittiin kuitenkin Merituuli, mikä mainiosti kuvastaa koulun sijaintia meren läheisyydessä.

Vuonna 1982 Merituulella toteutettiin laaja peruskorjaus. Tällöin koulu sai nykyisen asunsa (vuoden 1995 loppuun asti, jolloin alkoivat A-rakennuksen muutostyöt).

1990-luku

Toppilan ns. Tehdasalueen asuntorakentamisen alkaminen 1990-luvun alussa kasvatti nopeasti koulun oppilasmäärän lähes kaksinkertaiseksi (1.9.1995 214 oppilasta). Oppilasmäärän kasvun myötä koulun vanhat opetustilat kävivät riittämättömiksi. Lisäksi koulun vuonna 1956 rakennettu (aikoinaan tilapäiseksi tarkoitettu) piharakennus "parakki" oli käynyt kunnoltaan koulukäyttöön soveltumattomaksi.

Vuonna 1994 alettiin rakentaa Merituulen uutta koulurakennusta, joka käsittää viisi luokkaa, teknisen työn tilat ja opettajainhuoneen. Koulurakennus valmistui toukokuussa 1995 ja se otettiin opetuskäyttöön elokuussa.

Kesäkuussa 1995 purettiin Merituulen vanha piharakennus. Purkaminen oli varsin nopea urakka, sillä kolmen päivän jälkeen koulurakennuksesta oli jäljellä vain monttu. Tähän monttuun alettiin välittömästi rakentaa Merituulen uutta liikuntasalia, jonka arvioitu valmistumisajankohta on keväällä 1996. Pihatöineen Merituulen rakentamishanke on valmiina kesäkuussa.

Uusien koulutilojen valmistuminen on mahdollistanut vanhan A-rakennuksen muutostyöt. Talven 1995/96 aikana vanha liikuntatila on palautettu alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa opetustiloiksi. Muutostöissä on noudatettu koulurakennuksen alkuperäisiä piirustuksia vuodelta 1906.

Uudisrakennuksen ja muutostöiden valmistuttua kesällä 1996 Merituulen ala-asteen koulutilat vastaavat hyvin kasvavan koulun tilatarpeita.